

aðir eru til verndartænastu, sum eitt lítið í skúlanum hjá verjuni.

Flleiri atgongu-møguleikar

Vit arbeiða eisini í lótu við spurninginum um at skaffa fleiri ymiskar atgongumøguleikar til framhaldandi útbúgván. Fyri nokrum árum síðan var hægri fyrireikingarprógv sett á stovn. Hetta gevur móguleika m.a. fyri ung, ið ikki ganga á studentaskúla at koma víðari til ymsar hættr fyri framhaldandi útbúgván. Tað verða ikki sett fram krøv um ávís prógv fyri at koma á skeið til hægri fyrireikingarprógv. Roknað verður við so nógvum kunneika, sum svarar til eina hampiliga góða tiggjundaklassa-próvtøku, men har verður, sum áður nevnt, ikki sett fram krøv um, at kunnlærarnir skulu vera av einum serstakligum slagi.

Vandin við specialisering

I einum nýmótans útbúgvárpólitikki er tað av alstórum týdningi at leggja dentin á, at specialiseringin í teim ymiskum greinunum verður so sein sum gjørligt. Tað einasta, ið vit við vissu vita um framtíðar starvslívið er, at ongin ungur vil fúa móguleika fyri at klára seg í

tilveranini á tí grundarlagnum, sum tey nú fúa í barna- og undomárinum, og at neyvan nakar vil sleppa undan at broyta starv. Tað er tí ein týðningarmikil fyrirminur at hava so góða almenna útbúgvning, at einuttan ov stórar trupulleikar kann broyta starv og lera nýggja specialisering. Tað er tí av týðningi at forða fyri einari slikari specialisering í fólkaskúlanum, i studentaskúlanum og í øðrum undgomsskúlam, so tey ungu ikki ov tíðliga verða tvungin til at velja starv ella starvsmiðandi specialisering.

Meira sjálvstøðugir næmingar

Tvørtur gjøgnum allar skúlahættir gongur í nútíðans útbúgvárpólitikki ein týðningarmikil hugur til at leggja meira dent á at lera, hvussu ein sjálvur kann ognar sær vitan, hvussu ein sjálvstøðugt arbeiðir við trupulleikum innan tær ymsu greinirnar. Tað er av storri týdningi enn at lera evnir, ið kunnu gevast aftur úttan. Just tí vit liva í einum samfelagi í skjótum framförð, har vitan okkara, ella ein stórt partur av henni, skjótt verður avdalað, hevur tað nógv storri týdning enn áður at lera, hvussu ein sjálvur fær sær vitan. Sjálvsagt eru ávísir kunleikar neyðugir sum grundarlag.

Har eru tær sonevndu »stólerejinir« sum danskt, rokning og mál — tað vil siga tey tólini, ið ein má hava í lagi fyri sjálvur at kunna arbeiða, sterkt galdandi. Men tíðin er runnin frá einum útbúgvárlagi, ið leggur ov nógvan dent á ávís lærumál innan tær ávísu greinirnar. I sambandi við hetta er tað eisini av týðningi at merkja, at vit megu royna at koma framá royndarhættir, ið svara til eina útbúgvning, sum tann ið her er nevnd. Vit megu burtur frá próvtøkum, ið geva evnir, ið eru lott at minnst, ov nógvan týðning, og vit megu finna fram til royndarhættir, ið fyrst og fremst sýna, um næmingarnir kunnu nýta tað, teir hava lært, um teir eru persónliga búnrir og sjálvstøðugir yvir fyri tí, teir hava lært.

Viðkan av útbúgvárgarskylduni

Ein sera aktuallur trupulleiki, vit standa yvir fyri, er fullførarin av eini viðkan av útbúgvárgarskylduni. Vit kunnu ikki loyva okkum at bera tað, at tað enn eru nógv ung, ið fáa eina alt ov neyðarsliga byrjan, tí vit bert hava 7-ára útbúgvárgarskyldu.

Eisini á hesum økinum hevur javnaðarflokkurin sett fram uppskot, og vónandi verður hetta veruleiki í hesari fólk-

Lýsing frá Føroya Handverkarafelag

Fyri at samskipa allar handverkarar í landinum, hevur Føroya Handverkarafelag broytt lóg soleiðis, at handverkarar á bygðum har einki handverkarafelag er kunnu gerast limir í Føroya Handverkarafelag, og sostatt fáa tann sáttmála sum verður millum Føroya Handverksmeistarafelag og Føroya Handverkarafelag.

Umsókn um innliman verður at senda til felagið áðrenn 31. desember 1968.

Upplýsingar fáast á telefon 2548, aftaná kl. 6 á kvøldi

STJÓRNIN

Spinnid i Gøtu

tygum fáa gott tóg, og skjóta avgreiðslu.

Vit keypa óvaskaða og vaskaða ull og selja øll sløg av føroyskum tógv.

TØTINGARVIRKIÐ

v/ Ólavur Gregersen — tlf. 20 í Gøtu

tingssetuni. Tað er ikki ætlanin at geva fólkaskúlanum einarett uppá hesa eykaútbúgvárgar. Vit hava ikki skúlskyldu. Men vit ynskja at vera vis í, at tey ungu fáa loyvi til at nýta tey fyrstu árin av undgömi teirra til ein og hvørja útbúgván av onkrum slag.

Nógvir aðrir trupulleikar kunnu nevast í samband við

skúla framtíðarinnar. Tað avgerandi er, at vit gera okkum tað greitt, at vit ikki verða liðug við skúlskyldu og útbúgvárgartrupulleikar framtíðarinnar. Meðan vit greiða trupulleikarnar, koma nýggir fram, fodd-ir av tí skjóta samfelagsframförð, vit eru beint í.

K. B. Andersen.

tað bera gull, so tað glitraði í sólini. Tá ið villmaðurin kom aftur um kvøldið visti hann longu hvat hent var og segði við drongin: »Tú hevur mist eitt hár í brunni; eisini hesa ferð skal eg tilgeva tær; men hendir tað eina ferð afturat, hevur tú dálkað mær vatnið so, at eg kann ikki hava teg her longur.«

Triðja dagin setti drongurin seg so stillan, at hann rordi ikki ein finger, hóast sviðin kom aftur. Men tað fall honum so langtlig at sita har, at hann til stuttleika fór at spegla sær í vatninum, helti seg meir og meira frammyr, so hann rættliga kundi siggja inn í eyguni á sær sjálvum, men smátt verði tí fyri, hansara langa hátt fram yvir og alt sum tað var niður í vatnið. Hann leyp upp; men tá var longu ov seint, hárið var tað bera gull, tað glitraði og skein í sólini. Tit kunnu ætla, at tá var drongurin heilt hjartkiptur; hann tók lummaklútín og bant um hövdið at fjala hárið. Tá ið villmaðurin kom um kvøldið, visti hann longu hvat ið hent var, sigur við drongin: »Tæklútín av hövdið!« Hann so gjørdi. Tá floymdi gullhárið niðuryvir hann, og tað batti einki hvussu hann umbar seg. Villmaðurin segði við hann:

»Tú hevur ikki lokið treytirnar og tú kann ikki verða her longur, far nú út í ta víða verð og lær at kenna, hvat fátekt hevur at týða. Men av tí tú er ein hjartagóður drongur og eg vil tær væl, skal eg lova tær eitt: Um tú kemur í lóva, far tá út á skógin og rópa Jarn-

hanus; tað eri eg, so skal eg koma tær til hjálpar, og mættari maður eri eg enn tú heldur, ikki trýtir mær gull og silvur.«

Kongasonurin fer nú avstað, valtrar bæði langt og leingi, á brøttum og sløttum, í fjørum og fjøllum. Langi um leingi kemur hann til ein stóran bý og roynir at fáa sær okkurt til arbeiðis; men tað eydnast honum ikki, hann var jú ikki vanur við at arbeiða fyri fódina. Í neyðini leitar hann upp til kongaborgina og biður um at sleppa at vera har. Hovfólkið vistu einki at geva honum at gera; men tey fingur soverðnan tokka til hann, at hann slapp at vera. Endin var tann, at hann kom í køkin at ganga kokkinum til handa. Í fyrstuni bar hann vatn, bar brenni inn til eldin og bar øskuna út.

Einaferð eingin onnur hjálpar var við höndina, biður kokkurin drongin bera matin inn á borði hjá kongi; men av tí drongurin vildi ikki visa sitt gylta hár, tók hann ikki hógvuna av, tá ið hann kom inn. Hetta líkaði kongi illa og segði við hann: »Tú má taka hógvuna av, tá ið tú kemur inn fyri kongsins borð.«

Kongin ber mær ikki til, harra kongur, tí eg havi flus í hárinum,« svarar drongurin.

Kongur bað nú rópa sær kokkin; hann kom beinan vegin í leypandi; men kongurin var ikki blíður og deildi hann fyri, at hann hevði tikið ein so óhovískan drong til hjálpar; nú skuldi hann beinan vegin koyra hann á dyr.

Men kóninum tókta synd í dreinginum og bar tað so í

band, at hann slapp at byta um arbeiði við urtagarðsdræingin. Kongasonurin mátti nú út í urtagarðin at seta niður plantur, lúka, grava, koyra vatn á, bæði í veðri og óveðri. Ein dagin, hann arbeiðti út, ein brennandi heitan summardag, var hann so ovbyrjaður av hitanum, at hann tók hógvuna av fyri at svala á sær; tá ið nú sólin sá á gullhárið, skein tað so fagurliga; og tað bar ikki betri á, enn at ljómin stóð beint í vindeygad hjá prinsessuni. Hon leyp til at hyggja, hvat hetta mundi vera. Tá fær hon eyga á dræingin og sær, hvussu hárið skínur. Nú leggur hon seg út av vindeygnum, rópar á hann og biður geva sær eitt blómtyssi og bera sær tað. Hann skundar sær at seta hógvuna á aftur hövdið, hentar eitt tyssi av villini blomstrum. Tá ið hann fer berandi tey, hittir hann urtagarðsmannin, sum sigur við hann:

»Hví hevur tú hentað hási hinni blomstrini til prinsessuna? Blaka tey frá tær og far og henta eitt tyssi av teimum vakrastu og sjaldsamastu blomstrum, vit eiga, til hana.«

»Ánei, ikki haldi eg tað, henni man dáma best villini blomstur, tí tey anga frískast og eru litfagrar.« Tá ið hann kemur inn til prinsessuna sigur hon við hann: »Tak hógvuna av, tað sømir seg ikki, at tú talar við meg undir hógvu.« »Eg kann ikki, tí eg havi flus í hárinum,« svarar drongurin. Men prinsessan rætti höndina og tók hógvuna av honum, so hansara glitrandi hár floymdi niður yvir akslarnar og var ein

frøi at siggja. Hann skuldi loyva avstað, men hon tók í armin á honum og gav honum ein neva av gullmyntum. Hann tók tær við sær, men legði einki í at eiga tær, gav urtagarðsmanninum og bað lata bornini fáa tær at spæla við.

Dagin eftir rópti prinsessan aftur eftir honum og bað bera sær eitt tyssi av villini blomstrum; tá ið hann kom við teimum, skuldi hon aftur ríppa hógvuna av honum, men tá helt hann við báðum höndum. Hann fekk aftur ein neva av gullmyntum, men gjørdi sum síðst, gav urtagarðsmanninum til bornini at spæla, sjálvur legði hann einki í at eiga tær. Triðja dagin hendi tað sama, drongurin mátti aftur bera prinsessuni villini blomstur, men hógvuna fekk hon ikki av, og nú vildi hann heldur ikki hava gullmyntirnar.

Stutt eftir hetta brast kriggi á. Kongur fylkti alt sitt herlið; men hann visti at figginda-kongurin átti ein nógv storri her, og tí var hann dapur í huga, reddist fyr, at honum fór at standa til tap.

Urtagarðsdrongurin vildi eisini sleppa í bardagan, segði: »Eg eri vaksn nú og vil sleppa við; gevið mær ein hest.« Hinir læðu at honum og sögdu: »Ja, biða tú bara til vit eru farnir, vit skulu ikki gloyma at lata ein hest vera eftir til tín.« Tá ið allir eru farnir, fer drongurin út í stallin og leiðir rossid út; tá er tað eingin hestur, men ein avdeyðaryssa, bæði loðin og lamin afturat. Hetta var ein vanlukku standur, nú fór hann at verða til teiti fyri øll-

um hinum monnum; men tað mátti so verða, tungur í huga saðlar hann hetta vesaladyrið, setur seg upp og fer avstað. Ryssan gongur á trimum beinum og fer skinklandi framfyr.

Nú rennir honum í hug tað ið villmaðurin segði: »Kemur tú í neyð, far so út í skógin og rópa á meg.« Nú er hann kominn í neyð, og hetta skal nú roynast. Ája, hann fer skinklandi avstað á ryssuni, og tað er ikki leingi, nú er hann kominn í skógaráðaran; har stóðgar hann og rópar triggar ferðir so hart at tað ekkoar millum trøini: »Jarnhanus!« Beinan vegin kemur villmaðurin skundiliga til hansara og spyr: »Hvat ynskir tú?«

»Eg ynski ein sterkan hest, tí nú fari eg í kriggi.«

»Tað skal tú fáa og tað, tú ikki hevur biðið um afturat.« So hvarv hann millum trøini. Um eina løtu nú kemur ein fjóskallur leiðandi ein ovurstór og vakran hest, hann er bæði práður og sprakin, froyssir og spilar oyrið upp, dansar úttanum mannin, og aftan fyri hann kemur eitt heilt herlið av ríðmonnum allir albrýnjarir, í jarn frá hovur til fót, og svorðini glitra í sólini. Kongasonurin letur seg nú í herkleðini, fjóskallurin gevur honum, so gevur hann kallinum ta lavnu ryssuna at leiða heim, setur seg so á tann prýðiliga hestin og ríður so avstað á odda fyri øllum sínum monnum.

Tá ið teir koma á vígvøllin, eru nógvir av kongsins monnum longu farnir, og teimum, ið eftir stríðast, stendur til tap. Kongasonurin leggur so á